

OBSAH

PŘEDMLUVA K ČESKÉMU VYDÁNÍ	<i>XV—XVI</i>
I. ROZLOHA A HRANICE	<i>3—5</i>
<i>(Přeložil J. Rychlý)</i>	
II. STÁTNÍ ZŘÍZENÍ	<i>6—24</i>
<i>Napsal I. Levin (přeložil J. Rychlý)</i>	
SOVĚTY JAKO POLITICKÝ ZÁKLAD SSSR 7 — NEJVYŠŠÍ SOVĚT JAKO ORGÁN MOCI SSSR 8 — PRESIDIUM NEJVYŠŠÍHO SOVĚTU SSSR 12 — VLÁDA SSSR 13 — NEJVYŠŠÍ ORGÁNY MOCI A SPRÁVY SVAZOVÝCH A AUTONOMNÍCH REPUBLIK 13 — MÍSTNÍ ORGÁNY STÁTNÍ MOCI 13 — ORGÁNY SOUDNICTVÍ A DOZORU NAD ZÁKONNOSTÍ 14 — SVAZOVÉ ZŘÍZENÍ SOVĚTSKÉHO NÁRODNOSTNÍHO STÁTU 14	
Svaz a svazové republiky 14 — Sovětské autonomie 18	
ZÁKLADNÍ PRÁVA A POVINNOSTI OBČANŮ 20	
Sociálně hospodářská a kulturní práva 20 — Společenské a politické svobody 23 — Záruky osobní nedotknutelnosti 23 — Záruky rovnoprávnosti občanů 23	
III. OBYVATELSTVO	<i>25—37</i>
<i>Napsal E. Davydov (přeložil A. Hofman)</i>	
POČET OBYVATELSTVA 25 — PŘIROZENÝ VZRŮST OBYVATELSTVA 25 — STĚHOVÁNÍ OBYVATELSTVA 26 — ROZLOŽENÍ OBYVATELSTVA 29 — NÁRODNOSTNÍ SLOŽENÍ OBYVATELSTVA SSSR 31 — MĚSTSKÉ OBYVATELSTVO 33 — SOCIÁLNÍ SLOŽENÍ OBYVATELSTVA 36	
IV. PŘÍRODA	<i>38—156</i>
POVRCH <i>(Přeložila M. Stočesová)</i> 38	
Tvárnost povrchu evropské části SSSR a Kavkazu, <i>napsal B. Dobrynin</i> 38 — Tvárnost povrchu asijské části SSSR, <i>napsal S. Suslov</i> 42	
Západní Sibiř 45 — Východní Sibiř 47 — Dálný Východ 51 — Střední Asie 53	
GEOLOGICKÁ STAVBA SSSR, <i>napsal A. Mažarovič (přeložila M. Stočesová)</i> 56	
Popis jednotlivých geotektonických prvků území SSSR 56	
Ruská tabule 56 — Pásmo alpského vrásnění 63 — Uralsko-taňšaňská zvrásněná soustava 65 — Sibiřská tabule 68 — Verchojansko-chinganské pásmo 69 — Východoasijská geosynklinála 71 — Čtvrtohorní usazeniny 71	
VODOPIS, <i>napsal V. Semjonov Ťan-Šanskij (přeložila M. Stočesová)</i> 72	
Moře 72	
Severní moře Ledové 72 — Tichý oceán 74 — Moře Atlantského oceánu 74	
Jezera 77	
Říční síť 78	
Úvodí Severního moře Ledového 81 — Úvodí Baltického moře 82 — Úvodí Černého a Azovského moře 82 — Úvodí Tichého oceánu 85 — Bezodtoké vnitřní úvodí kaspicko-středoasijské 86	

PODNEBÍ SSSR, napsal *A. Golcov* (přeložila *M. Stočesová*) 92

Evropská část SSSR 100 — Sibiř 103 — Dálný Východ 103 — Střední Asie a severní pobřeží Kaspického moře 103 — Zakavkazí a jižní pobřeží Krymu 103

PŮDA, napsal *N. Rozov* (přeložila *M. Stočesová*) 103

Pásmo tundrových půd 104 — Pásmo podzolových a bažinatých půd 105 — Pásmo šedých podzolovaných půd, degradovaných a vyloučených černozemí 106 — Pásmo vlastních černozemí 107 — Pásmo kaštanových půd a slanců 108 — Pásmo šedozemí, světle hnědých půd, písků a slanisk 109 — Půdy horských oblastí SSSR 110

ROSTLINSTVO, napsal *B. Šiškin* (přeložil *R. Hendrych*) 111

Rostlinné bohatství SSSR 111 — Pásmové dělení území SSSR 112

Arktické pásmo 112 — Lesní pásmo 113 — Stepní pásmo 116 — Pouštní pásmo 117 — Horské oblasti 118

Dějiny květeny a rostlinstva SSSR 125 — Rostlinstvo SSSR jako průmyslová surovina 126

ZVÍŘENA SSSR, napsal *V. Geptněř* (přeložil *K. Táborský*) 130

Zvířena pásma arktických ostrovů a oceánského pobřeží 131 — Zvířena pevninské tundry 131 — Lesní pásmo 132 — Amursko-ussurijská (mandžuská) lesní fauna 133 — Stepní zvířena 136 — Lesostepní pásmo 135 — Středoasijská zvířena 135 — Kavkazská zvířena 136 — Zvířena horského lesního Krymu a jeho jižního pobřeží 137 — Ryby a někteří jiní sladkovodní živočichové (měkkýši) 137 — Podoblast vnitrozemských moří 138 — Horská asijská podoblast 139 — Amurská (mandžuská) přechodná oblast 139 — Zvířena moří SSSR 139

NEROSTNÉ ZDROJE SSSR, napsali *N. Bychover* a *H. Rožin* (přeložila *M. Stočesová*) 141

Energetické zdroje 142

Uhlí 142 — Nafta 143 — Přírodní plyny 144 — Hořlavé břidlice 144 — Rašelina 164

Železo a kovy příbuzné 145

Železná ruda 145 — Ruda manganová 147 — Chromity 147

Barevné vzácné a ušlechtilé kovy 148

Měď 148 — Olovo a zinek 148 — Hliník 149 — Cín 150 — Volfram 150 — Molybden 150 — Nikl 151 — Antimon 151 — Rtuť 151 — Ušlechtilé kovy 151

Nekovy 152

Soli draselné 152 — Sůl kuchyňská 152 — Glauberova sůl 153 — Fosfority 153 — Apatity 153 — Ryzí síra 153 — Boritany 154 — Baryt a witherit 154 — Brusné suroviny 154 — Asbest 154 — Sádrovce a anhydrit 154 — Tuha 154 — Kaolin 155 — Magnesit 155 — Kazivec 156 — Živec 156 — Slída 156 — Cementová surovina 156 — Dolomity 156

V. NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

157—393

RUSKÉ PŘEDREVOLUČNÍ NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ, napsal *P. Ljaščenko* (přeložili *A. A. Huch, J. Šross a J. Vichová*) 157 — ZÁKLADNÍ RYSY SOVĚTSKÉ SOCIALISTICKÉ HOSPODÁŘSKÉ SOUSTAVY, napsal *L. Gatovskij* (přeložili *A. A. Hoch, J. Šross a J. Vichová*) 164 — PRŮMYSL SSSR, napsal *E. Lokšin* (přeložili *A. A. Hoch, V. Jandusová a J. Loskot*) 186

Význam průmyslu SSSR v socialistické výstavbě 186 — Etapy v rozvoji sovětského průmyslu 188

Období přípravy a provedení Velké říjnové socialistické revoluce 188 — Období zahraniční vojenské intervence a občanské války (1918—20) 189 — Přejchod k pokojné práci na obnově národního hospodářství (1921—25) 190 — Období boje za socialistickou industrialisaci země (1926—29) 193 — Období boje za kolektivisaci zemědělství (1930—34) 195 — Období boje za dokončení výstavby socialistické společnosti a přijetí stalinské ústavy (1935—37) 199 — Období boje za splnění třetího pětiletého plánu 200

Celková charakteristika stavu průmyslu SSSR v předvečer Velké vlastenecké války 200

Rozvoj nejdůležitějších průmyslových odvětví SSSR a jejich technická obnova (v letech 1917—40) 207

Železářství 207 — Těžba uhlí 209 — Těžba ropy a její zpracování 209 — Elektrisace 210 — Strojirentství 213 — Chemický průmysl 215 — Výroba předmětů hromadné spotřeby 215

Průmysl SSSR za Velké vlastenecké války 219 — Obnova a další rozvoj průmyslu podle pětiletého plánu na léta 1946—50 222

ZEMĚDĚLSTVÍ, (Přeložili *A. A. Hoch a J. Loskot*) 231

Socialistická přestavba zemědělství 231 — Zemědělství v předrevolučním Rusku 232 — Zemědělství po vítězství Velké říjnové socialistické revoluce 235. Napsal *A. Karavajev*

Období 1918—27 235 — Období 1928—37 238 — Období 1938—47 233

Zemědělství SSSR v poválečné pětiletce (1946—50), napsal A. Karavajev 258 — Důležitá zemědělská odvětví 266 — Polní hospodářství, napsal A. Karavajev 266
Obilnářství 266 — Pěstování zeleňiny, tykvovitých plodin a brambor 279 — Pícniny 280
Ovocnářství, napsal V. Pankov 281 — Chov hospodářských zvířat 281 — Hlavní úkoly živočišné výroby v poválečné pětiletce, napsal A. Kogan 295 — Hedvábnictví, napsal A. Miljajev 298 — Rybářství, napsal B. Čerfas 300

LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ, napsal V. Něstěrov (přeložili A. A. Hoch a J. Loskot) 303

DOPRAVA, napsal T. Chačaturov (přeložil A. A. Hoch) 306

Význam dopravy v národním hospodářství SSSR 306 — Hlavní odvětví dopravy 308
Rozvoj dopravy SSSR 308 — Doprava před Velkou vlasteneckou válkou: železniční 310, říční 317, námořní 318, automobilová 321 a letecká 322 — Doprava SSSR za Velké vlastenecké války 323 — Plánovaný rozvoj dopravy v letech 1946—1950: železniční 325, říční 330, námořní 331, automobilové a silniční 332 a letecké 335

POŠTOVNÍ A SDĚLOVACÍ SPOJE, napsal L. Genin (přeložil A. A. Hoch) 335

Poštovní služba 336 — Telegrafní služba 339 — Meziměstské telefonní spoje 339 — Městské telefonní spojení 340 — Rozhlas 341 — Plánovaný rozvoj poštovních a sdělovacích spojů v SSSR 342

KOMUNÁLNÍ HOSPODÁŘSTVÍ, napsal J. Vvedenskij (přeložil A. A. Hoch) 345

VNITŘNÍ OBCHOD SSSR, napsala M. Makarovová (přeložil A. A. Hoch) 356

Rozvoj sovětského obchodu 357

Dnešní stav vnitřního obchodu (1946) 363

Organisace vnitřního obchodu 367

ZAHRA NIČNÍ OBCHOD, napsal L. Frej (přeložil A. A. Hoch) 368

Zahraniční obchod SSSR v jednotlivých etapách 369

Zahraniční obchod: v letech 1920—21 369, v období 1921—25 370, v období 1926—29 371, v období 1930—34 372, v období 1935—39 374 — Zahraniční obchod za druhé světové války v letech 1939—41 375 — Hospodářské styky SSSR se spojenci za Velké vlastenecké války v letech 1941—45, 375 — Zahraniční obchod po Velké vlastenecké válce 376

Zahraniční obchodní politika 376

FINANCE A ÚVĚR, napsal V. Djačenko (přeložil A. A. Hoch) 377

Úkol financí a úvěru v rozdělení národního důchodu 377 — Finance a úvěr jako nástroj celostátní evidence a kontroly 380 — Finanční soustava 381 — Vývoj sovětských financí a úvěru v jednotlivých etapách socialistické výstavby 386 — Sovětské finance za Velké vlastenecké války 390 — Finance v pětiletém plánu obnovy a rozvoje národního hospodářství na léta 1946—50 391

VI. PRÁCE

394—431

Napsal B. Markus (přeložili A. A. Hoch a J. Loskot)

NĚKTERÉ ZVLÁŠTNOSTI POVAHY PRÁCE V SOCIALISMU 394 — VZESTUP VÝROBNOSTI SOCIALISTICKÉ PRÁCE 401 — ROZDĚLOVÁNÍ PODLE PRÁCE V SOCIALISMU 413 — PLÁNOVITĚ ZAJIŠTĚNÍ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ PRACOVNÍ SILOU 418 — ZVÝŠENÍ HMOTNÉ ÚROVNĚ PRACUJÍCÍCH V SSSR 425

VII. SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ A SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

432—437

Napsal N. Rytikov (přeložila A. Vávrovská)

SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ 432 — SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ 434

VIII. SVAZOVÉ SOVĚTSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

438—550

(Přeložil A. Hofman)

RUSKÁ SOVĚTSKÁ FEDERATIVNÍ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 443

Napsali M. Grin, E. Davydov a A. Šejnberg

Obyvatelstvo 443 — Hospodářství 443 — Kulturní výstavba 451

- UKRAJINSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 454
Napsal E. Davydov
 Obyvatelstvo 454 — Hospodářství 454 — Kulturní výstavba 462
- BĚLORUSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 464
 Obyvatelstvo 464 — Hospodářství 464 — Kulturní výstavba 469
- UZBECKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 470
 Obyvatelstvo 470 — Hospodářství 470 — Kulturní výstavba 475
- KAZAŠSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 477
Napsal M. Pomus
 Obyvatelstvo 477 — Hospodářství 477 — Kulturní výstavba 482
- GRUZÍNSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 484
Napsal G. Gvelesiani
 Obyvatelstvo 484 — Hospodářství 484 — Kulturní výstavba 489
- AZERBAJDŽANSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 491.
Napsal E. Davydov
 Obyvatelstvo 491 — Hospodářství 491 — Kulturní výstavba 495
- LITEVSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 497
Napsal V. Niunka
 Obyvatelstvo 497 — Hospodářství 497 — Kulturní výstavba 501
- MOLDAVSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 502
 Obyvatelstvo 505 — Hospodářství 505 — Kulturní výstavba 507
- LOTYŠSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 509
Napsal M. Kadek
 Obyvatelstvo 509 — Hospodářství 509 — Kulturní výstavba 513
- KIRGIZSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 515
Napsal S. Rjažancev
 Obyvatelstvo 515 — Hospodářství 515 — Kulturní výstavba 520
- TADŽICKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 521
Napsala T. Solovcovová
 Obyvatelstvo 521 — Hospodářství 521 — Kulturní výstavba 525
- ARMENSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 527
Napsal A. Džagacpanian
 Obyvatelstvo 527 — Hospodářství 527 — Kulturní výstavba 531
- TURKMENSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 533
Napsal V. Žmujda
 Obyvatelstvo 533 — Hospodářství 533 — Kulturní výstavba 538
- ESTONSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 539
Napsal Ch. Chaberman
 Obyvatelstvo 539 — Hospodářství 539 — Kulturní výstavba 543
- KARELSKO-FINSKÁ SOVĚTSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA 545
Napsal I. Kamenir
 Obyvatelstvo 545 — Hospodářství 545 — Kulturní výstavba 550

BIBLIOGRAFIE

551—565

REJSTRÍK K MAPÁM

566—589

VYSVĚTLIVKY 566 — ZKRATKY 566 — POŘADÍ MAP 566 — REJSTRÍK K MAPÁM 567